

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของ
สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2
Chahhaharacteristics of School Administrators Affecting the Administration
of Schools Under the Nakhon Sawan Primary Educational
Service Area Office

¹พรนิภา คงเพชรศักดิ์, ²รวงทอง ถาพันธุ์ และ ³ทินกร พูลพุด

¹Ponnipa Kongpetsak and ²Ruangthong Thaphan and ³Tinakorn Poonput

^{1,2,3}คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

^{1,2,3} Faculty of Humanities and Social Sciences, Chaopraya University

¹ Corresponding Author. E-mail: Popla102030@gmail.com

Received November 10, 2022; Revised November 30, 2022; Accepted December 2, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 2) เพื่อศึกษาการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 3) เพื่อศึกษาระดับความสัมพันธ์ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนายการบริหารงานของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 306 คน เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00 มีค่าความเที่ยง 0.965 ผลการศึกษาพบว่า 1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก 2) การบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้ตามลำดับ

$$\hat{Y} = 0.41 - 0.27 (X_4) + 0.95 (X_6) \quad \hat{Z} = -0.34 (Z_4) + 0.77 (Z_6)$$

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์; ผู้บริหารสถานศึกษา; การบริหารงานสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to investigate the characteristics of school administrators under the Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2, 2) to study the administration of schools under

the Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2, 3) to study the relationship of characteristics of school administrators and school administration under the Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2, and 4) to develop the forecasting equation of the relationship between characteristics of school administrators and school administration under the Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2. The sample consisted of 306 teachers. Data were collected from a 5-rating scale questionnaire with index of item objective congruence (IOC) values between 0.80 – 1.00 and a reliability of 0.965. The results showed that: 1) Overall characteristics of school administrators under the Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level. 2) Overall administration of schools under the Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level. 3) Characteristics of school administrators was positively related with school administration under the Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2 with a statistical significance level of 0.05. 4) Characteristics of educational institution administrators can jointly predict the administration of the school. it was statistically significant at the 0.05 level. Create a forecast equation on the regression coefficients in raw score and the regression coefficients in standard score follows as. $\hat{Y} = 0.41 - 0.27 (X_4) + 0.95 (X_6)$ $\hat{Z} = -0.34 (Z_4) + 0.77 (Z_6)$

Keywords: Desirable Characteristics; school administrators; School administration

บทนำ

ในปัจจุบันพบว่า มีผู้บริหารสถานศึกษาหลายท่านที่ประสบปัญหาในการบริหารงานของสถานศึกษา เพราะต้องบริหารคน ที่มาจากสภาพแวดล้อมและการศึกษาที่ต่างกัน ย่อมมีปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน หากผู้บริหารสถานศึกษาไม่สามารถเข้าใจหรือเอาชนะใจผู้ใต้บังคับบัญชาได้ จะทำให้เกิดปัญหา และอุปสรรคในการทำงาน รวมทั้งเกิดจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความรู้ความสามารถด้านการบริหารงานการ ไม่จัดระบบหรือแบบแผนในการปฏิบัติงาน ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ขาดความยุติธรรม ขาดการพัฒนาด้านบุคลิกภาพ ขาดภาวะในการเป็นผู้นำ ขาดความรอบคอบในการตัดสินใจมีความเสี่ยงในเรื่องส่วนตัวรวมทั้งไม่มีเครือข่ายในการเป็นต้นแบบที่ดีและถูกต้อง (จรูญ เก้าเอี้ยน, 2557) ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารทั้งสิ้น หากผู้บริหารท่านใดขาดทักษะหรือคุณลักษณะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วจะส่งผลให้การทำงานขาดประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องรู้จักตนเองรู้จักผู้ใต้บังคับบัญชา และรู้จักการพัฒนาตนเอง เพื่อที่จะได้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และสามารถบริหารงานได้สำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา และสอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งได้กำหนดไว้ให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยได้กล่าวถึงมาตรฐานเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียนไว้ว่า “ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์” ซึ่งคำว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่ควรแก่การยอมรับ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องพัฒนาตนเอง

อย่างสม่ำเสมอ ต้องมีศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการ นับว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงทำให้เห็นว่าการบริหารสถานศึกษานั้นจำเป็นต้องอาศัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อจะทำให้การบริหารสถานศึกษานั้นเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ฮาพิซ ขานูรักษ์, 2558)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 145 โรงเรียน และมีวิทยาลัย เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง ขับเคลื่อนให้โรงเรียนในสังกัดมีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและแผนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม เชื่อมโยง บูรณาการ เป็นจริงและประสบความสำเร็จนั้น ต้องพัฒนาที่ตัวผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2, 2562)

ซึ่งการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมีความแตกต่างกัน ในด้านการบริหารงานทั้ง 4 งานหลัก คือ งานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ซึ่งย่อมมีผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา โดยโรงเรียนในแต่ละกลุ่ม มีผลการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันในเรื่องของผลการทดสอบและประเมินผลระดับชาติ O-NET ของนักเรียน อีกทั้งยังรวมถึงขนาดโรงเรียน และการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน (บวร เทศารินทร์, 2557) ทั้งหมดนี้ ล้วนต้องใช้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีผลต่อการบริหารจัดการ และควมมีประสิทธิภาพของโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2, 2562)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารงานของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

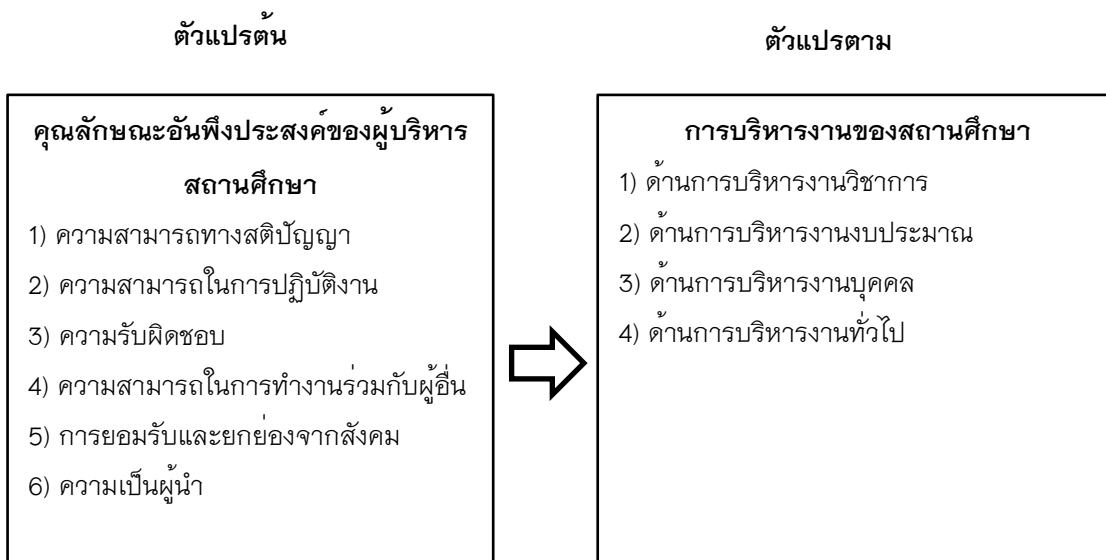
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถ
 ทำนวยการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ
 นครสวรรค์ เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด ทฤษฎี
 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามากำหนดเป็นกรอบ
 แนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้ ประกอบด้วย 1.ความสามารถทางสติปัญญา 2.ความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ
 3.ความรับผิดชอบ 4.ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5.การยอมรับและยกย่องจากสังคม
 และ6.ความเป็นผู้นำ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 145 สถานศึกษา ประกอบด้วย ครูผู้สอน 1,495 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางเครจซี่และ
 มอร์แกน (Krejcie & Morgan) โดยมีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 1,495 คน จากนั้นทำการ
 กำหนดสัดส่วนของครูผู้สอน ต่อจากนั้นทำการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ตามขนาดโรงเรียนและทำการสุ่ม
 อย่างง่ายด้วยการจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน 306 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check – list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 6 ด้าน คือ 1) ความสามารถทางสติปัญญา 2) ความสามารถในการปฏิบัติงาน 3) ความรับผิดชอบ 4) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) การยอมรับและยกย่องจากสังคม และ 6) ความเป็นผู้นำ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานของสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence : IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามที่ยอมรับได้ อยู่ระหว่าง 0.50–1.00 พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยรวมแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.965

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การจัดการตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการจัดการตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการตาม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา: ภาพรวม

คุณลักษณะที่	การจัดการตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	ความสามารถทางสติปัญญา	3.63	1.08	มาก
2	ความสามารถในการปฏิบัติงาน	4.03	0.83	มาก
3	ความรับผิดชอบ	4.16	0.69	มาก
4	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.09	0.70	มาก
5	การยอมรับและยกย่องจากสังคม	4.11	0.67	มาก
6	ความเป็นผู้นำ	4.26	0.58	มาก
	รวม	4.04	0.76	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา: ภาพรวม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้ว พบว่าคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.26$) และต่ำสุด คือ ความสามารถทางสติปัญญา ($\bar{X} = 3.63$)

2. ผลการศึกษาการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานของสถานศึกษา: ภาพรวม

การบริหารที่	การบริหารงานของสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.11	0.70	มาก
2	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.16	0.70	มาก
3	ด้านการบริหารงานบุคคล	4.17	0.69	มาก
4	ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.16	0.70	มาก
	รวม	4.15	0.70	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของสถานศึกษา: โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากและด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.17$) และต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.11$)

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	Y_{tot}
X_1	1.00						
X_2	0.01	1.00					
X_3	-0.03	0.72**	1.00				
X_4	0.01	0.63**	0.85**	1.00			
X_5	0.01	0.56**	0.70**	0.90**	1.00		
X_6	-0.05	0.49**	0.51**	0.51**	0.54**	1.00	
Y_{tot}	-0.06	0.30**	0.30**	0.27**	0.33**	0.73**	1.00

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 3 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ (X_6) $r = 0.73$ อยู่ในระดับสูง ด้านการยอมรับและยกย่องจากสังคม (X_5) $r = 0.33$ อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน (X_2) $r = 0.30$ อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ด้านความรับผิดชอบ (X_3) $r = 0.30$ อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ และด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น (X_4) $r = 0.27$ อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ และมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 (Y_{tot}) แสดงว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการบริหารงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลการสร้างสมการพยากรณ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนายการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณแบบ Enter ในการพยากรณ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์)	B	SE _B	β	t	p	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (constant)	0.41	0.22	–	1.85	0.06	–	–
ความสามารถทางสติปัญญา (X_1)	-0.01	0.01	-0.02	-0.54	0.58	0.98	1.02
ความสามารถในการปฏิบัติงาน (X_2)	-0.01	0.04	-0.02	-0.43	0.66	0.44	2.23
ความรับผิดชอบ (X_3)	0.07	0.07	0.08	0.99	0.32	0.18	5.44
ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น (X_4)	-0.27	0.10	-0.34	-2.65	0.00*	0.08	11.28
การยอมรับและยกย่องจากสังคม (X_5)	0.15	0.08	0.18	1.85	0.06	0.15	6.40
ความเป็นผู้นำ (X_6)	0.95	0.06	0.77	16.01	0.00*	0.63	1.56
Constant (B) = 0.41 R = 0.74 R ² = 0.55 Adjusted R square = 0.54 Durbin-Watson=1.94 F = 61.75							

** p < 0.01 * p < 0.05

จากตารางที่ 4 จากการศึกษาพบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น (X_4) และด้านความเป็นผู้นำ (X_6) สามารถร่วมกันทำนายการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตัวแปรคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น (X_4) และด้านความเป็นผู้นำ (X_6) สามารถอธิบายการผันแปรของระดับการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ได้ร้อยละ 54 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังต่อไปนี้ $\hat{Y} = 0.41 - 0.27 (X_4) + 0.95 (X_6)$ เขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังต่อไปนี้ $\hat{Z} = -0.34 (Z_4) + 0.77 (Z_6)$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2” ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้ว พบว่า คุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเป็นผู้นำ และต่ำสุด คือ ความสามารถทางสติปัญญา อาจเป็นเพราะการที่องค์การจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวนั้นขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผู้นำในองค์การนั้นเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะผู้นำที่ดีจะพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้นได้ดีและทั้งสองฝ่ายจึงทำให้ความเป็นผู้นำมีความสำคัญต่อการจัดการตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 มากที่สุด ในขณะที่หากผู้บริหารสามารถพัฒนาตนเองและปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและผู้อื่นได้รวมถึงสามารถนำความคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือแก้ไขสถานการณ์วิกฤติต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ก็จะสามารถทำให้ สถานศึกษาประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญบา คำนนท์ (2559) ศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านความเป็นผู้นำ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ แก้วมณี โสพิณ (2562) ศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครูในเครือข่ายพันธปญญาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาด้านความสามารถทางสติปัญญา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า การบริหารงานของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้วพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล และต่ำสุดคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ อาจเป็นเพราะในการบริหารงานของสถานศึกษาไม่เพียงแต่บริหารสถานศึกษาให้อยู่รอดแต่ยังหมายรวมถึงบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษานั้นด้วย ซึ่งภารกิจที่สำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจ การดำเนินงานด้านบริหารบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระ ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ มีขวัญและกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงการจัดทำข้อมูลสารสนเทศอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบาย สภาพปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา และการจัดทำแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมืออาชีพโดยวิธีการที่หลากหลาย ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึงเพื่อให้ สถานศึกษามีบริหารงานบุคลากรภายใน สถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แก้วมณี โสพิน (2562) ศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครูในเครือข่ายพันธสัญญาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก หากผู้บริหารสามารถสร้างความเป็นทีมได้เยี่ยมเยียนแจ่มใส มีความจริงใจ อภัยด้วยดี และให้เกียรติผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทั่วไป มีการเสริมแรงในทางบวกอยู่เสมอ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีความเข้าใจ ช่วยเหลือ เอื้ออาทรและเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมกุนสัน (Magunson. 2006) ศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาในสหรัฐอเมริกา พบว่า คุณลักษณะด้านวิชาชีพ มีดังนี้ ความสามารถในการติดต่อประสานงานและเข้ากับผู้อื่นได้ดี ความรู้ความสามารถในวิชาการบริหารเป็นอย่างดี ความสามารถในการมอบหมายงานให้ผู้อื่น ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี การตัดสินใจ ความสามารถในการยอมรับในการปฏิบัติงานของผู้อื่น ความสนใจในบุคคลอื่น ๆ ความสามารถในการวางแผนและจัดระเบียบการรู้จักใช้อำนาจหน้าที่อย่างเหมาะสม

3. ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่กำหนดขึ้น โดยพิจารณาจากสภาพของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลก ยุคปัจจุบันซึ่งทำให้มีความจำเป็นต่องานและปลูกฝังลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นใน สถานศึกษาเพื่อช่วยให้ สถานศึกษาเกิดการพัฒนาด้านองค์รวมทั้งด้านสติปัญญามากยิ่งขึ้น โดยหากผู้บริหารสถานศึกษามีการนำ หลักการบริหารจัดการตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ามาปรับใช้ก็จะสามารถทำให้สถานศึกษา มีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติมา ศิริไพรวัน (2561) ศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของ แก้วมณี โสพิน (2562) ศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครู ในเครือข่ายพันธสัญญาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครู มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงาน ของข้าราชการครูในเครือข่ายพันธสัญญาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. สมการพยากรณ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนายการ บริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถทำนายการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทางด้านความสามารถในการ ทำงานร่วมกับผู้อื่น และความเป็นผู้นำ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะ การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาหากผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงาน รวมถึงการนำความเป็นประชาธิปไตยในการรับฟัง ความคิดเห็นของผู้ร่วมงานโดยความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นสิ่งสำคัญและควรฝึกฝนให้มีขึ้น เพราะหากสามารถปรับตัวเองให้ทำงานร่วมกับคนอื่นได้ย่อมจะได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือต่าง ๆ ในการทำงานรวมทั้งการได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งภายในหน่วยงานและ สถานศึกษาเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญบา คำนันท (2559) ศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านความรู้ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่งผลต่อการบริหาร ในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ แก้วมณี โสพิน (2562) ศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครูในเครือข่ายพันธสัญญา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านความเป็นผู้นำ ส่งผลต่อการบริหารงานที่พึงประสงค์ของข้าราชการครูในเครือข่ายพันธัญญา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1) ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ควรให้การส่งเสริมให้บุคลากรภายในสถานศึกษามีการยึดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ามาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้บริหารสามารถสร้างทีมงานในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพมากขึ้น อีกทั้งยังทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ควรมีการพัฒนารูปแบบของวัฒนธรรมองค์การที่หลากหลายเพื่อให้สถานศึกษาใช้ในการทำงานตอบสนองนโยบายการพัฒนาทางการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิผลในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาการจัดการตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 โดยเพิ่มเติมการเก็บข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมเพื่อให้ทราบถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารอย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2) ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษาโดยเฉพาะเพื่อนำมาเป็นส่วนช่วยในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาระดับสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

3) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสภาพทั่วไปของผู้บริหารในการบริหารจัดการตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- แก้วมณี โสพิน .(2562). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครูในเครือข่ายพันธัญญาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- จรูณี แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.

- ชุติมา คิริไพรวรรณ. (2561). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.*
- บวร เทศารินทร์. (2557). *บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.* สืบค้นเมื่อ 22 พฤษภาคม 2563, จาก www.school.obec.go.th.
- บุษบา คำนันท์. (2559). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. งานนิพนธ์ (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. (2562). *การบริหารจัดการสถานศึกษา. กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงาน.*
- ฮาฟิซ ขานูร์กี. (2558). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.*
- Magunson. (2006). *The Characteristic of Successful School Business Managers.* Doctoral Dissertation, University of Southern California, Los Angeles.